

Наталія Іванівна РИЖИКОВА

доктор економічних наук, доцент, професор кафедри обліку та аудиту,
Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка
ORCID ID: 0000-0002-3019-8172
E-mail: goncharenkonat@khntusg.info

Наталія Олександрівна БІРЧЕНКО

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту,
Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка
ORCID ID: 0000-0002-8336-2685
E-mail: nabirchenko@khntusg.info

Василь Миколайович НЕВМЕРЖИЦЬКИЙ

заступник директора департаменту казначейства та фінансових інститутів
Акціонерного товариства «ВЕСТ ФАЙНЕНС ЕНД КРЕДИТ БАНК»
ORCID ID: 0000-0002-5414-9498
E-mail: nevmerzhitskyivasil2021@gmail.com

ПРАВОВІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рижикова, Н. І. Правові основи державного регулювання інвестиційної діяльності [Текст] / Наталія Іванівна Рижикова, Наталія Олександрівна Бірченко, Василь Миколайович Невмержицький // Український журнал прикладної економіки. – 2020. – Том 5. – № 3. – С. 82–91. – ISSN 2415-8453.

Анотація

Вступ. Одним із головних чинників економічного розвитку держави є інвестиції. Визначальними умовами для їх залучення є сприятливий інвестиційний клімат і стабільне законодавство.

Метою дослідження є аналіз основних аспектів правової основи державного регулювання інвестиційної діяльності як найважливішої функції держави щодо умов формування й реалізації інноваційно-інвестиційної її політики.

Результати. В статті окреслені основні особливості інвестицій у промисловість, які полягають у їх спрямованості на перспективні завдання щодо зростання національних економічних показників та формування експортного потенціалу; їх високій наукоємності та інноваційності. Для системного аналізу інституційного середовища інвестиційної діяльності у промисловості законодавчі акти у цій сфері розділені на групи щодо сфер, об'єктів, напрямів регулювання. З'ясовано, що на сьогодні правова система України включає велику кількість законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в інвестиційній сфері. Користуючись результатами аналізу законодавства стосовно інвестиційної діяльності, виявлено недоліки та недосконалі положення окремих законодавчих актів. Недосконалість інституційних засад інвестування в Україні опосередковано засвідчують рейтинги інвестиційного клімату. Отже, світовий ринок інвестицій характеризується конкуренцією за реальні інвестиції, пріоритетним інвестуванням процесів реіндустріалізації і модернізації. Інвестування промисловості України перебуває у кризі, причинами якої є недосконале інституційне середовище, деіндустріалізація економіки, переважання споживчого кредитування над інвестиційним.

© Наталія Іванівна Рижикова, Наталія Олександрівна Бірченко,
Василь Миколайович Невмержицький, 2020

Висновки. Інституційне середовище інвестиційної діяльності має забезпечити відродження промисловості України шляхом реалізації природних та конкурентних переваг у важливих для країни галузях. Базовий закон «Про інвестиційну діяльність» слід вдосконалювати у напрямку врахування особливостей реальних інвестицій; запровадження механізму громадської апробації інвестиційних проектів у промисловості; посилення зв'язку цього закону із законодавством щодо зонування територій.

Проблематика державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності, розвитку інвестиційної інфраструктури як в розвинутих країнах, так і в країнах з транзитивною економікою залишається актуальною для подальших досліджень.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, державне регулювання, законодавчі акти, інвестиційний клімат.

Ryzhykova Nataliia

Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of Accounting and Auditing Department
Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture

Birchenko Nataliia

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Accounting and Auditing
Department, Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture

Vasyl NEVMERZHITSKYI

Deputy Director of the Treasury and Financial Institutions Department of WEST FINANCE
AND CREDIT BANK Joint-Stock Company

LEGAL BASES OF STATE REGULATION OF INVESTMENT ACTIVITY

Abstract

Introduction. *One of the main factors of the state economic development is investment. The determining conditions for their involvement are a favorable investment climate and stable legislation.*

The purpose of the study is to analyze the main aspects of the legal bases of state regulation of investment activities.

Results. *The article outlines the main features of investment in industry. They include their orientation on perspective tasks concerning growth of national economic indicators and formation of export potential; their high knowledge and innovation. For a systematic analysis of the institutional environment of investment activity in industry, legislation in this area is divided into groups in terms of areas, objects, areas of regulation. Today, the legal system of Ukraine includes a large number of laws and other regulations governing relations in the investment sphere. Deficiencies and imperfect provisions of some legislative acts were revealed. The imperfection of the institutional foundations of investment in Ukraine is indirectly evidenced by the ratings of the investment climate. Thus, the world investment market is characterized by competition for real investment, priority investment in reindustrialization and modernization. Investment in Ukrainian industry is in crisis, the causes of which are the imperfect institutional environment, deindustrialization of the economy, the predominance of consumer loans over investment.*

Conclusions. *The institutional environment of investment activity should ensure the revival of Ukrainian industry through the realization of natural and competitive advantages in important areas for the country. The basic law "On investment activities" should be improved to take into account the characteristics of real investment; introduction of the public approbation mechanism of investment projects in the industry; strengthening the connection of this law with the legislation on zoning of territories should be provided.*

Key words: *investment activity, state regulation, legislative acts, investment climate.*

JEL classification: M12

Вступ

Одним із головних чинників економічного розвитку держави є інвестиції. Визначальними умовами для їх залучення є сприятливий інвестиційний клімат і стабільне законодавство. Створення правової основи державного регулювання інвестиційної діяльності є найважливішою функцією держави, до якої належать прийняття законів і правил, що регулюють економічну діяльність, а також контроль їх виконання. Законодавча база держави встановлює юридичні принципи функціонування економіки, виконувати які зобов'язані всі суб'єкти економічної діяльності. А тому найважливішим фактором активізації інвестиційних процесів є організація ефективної системи управління і регулювання інвестиційної діяльності, побудова найбільш раціонального механізму державного регулювання інвестиційної діяльності. Однак, попри суттєві напрацювання в цій сфері, усе ще залишаються прогалини і відкритими низка проблем, які потребують досконалого обґрунтування та вирішення.

На необхідності формування чіткої державної політики у сфері інновацій та інвестицій наголошують зарубіжні та вітчизняні вчені. Питання науково-методичних основ державного регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності досліджується в роботах В.М. Гейця [1], М. Данько [2], Л.А. Жаліло [3], В. Мартиненка [4], А.С. Музиченка [5], М.І. Крупки [6], Б. Санто [7], О.Ф. Уткіна [8] та інших. Проблематика державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності, розвитку інвестиційної інфраструктури як в розвинутих країнах, так і в країнах з транзитивною економікою, знайшла своє відображення в роботах зазначених авторів. Проте, проблема регулювання інвестиційної діяльності залишається й сьогодні актуальною для подальших досліджень.

Мета дослідження

Мета статті дослідити та проаналізувати основні аспекти правової основи державного регулювання інвестиційної діяльності як найважливішої функції держави щодо умов формування й реалізації інноваційно-інвестиційної її політики.

Виклад основного матеріалу дослідження

Характер інвестиційної політики визначається силою державного втручання в економічні процеси, ступенем ув'язки даної політики з іншими державними інститутами, до яких належить податкова, фінансово-кредитна, амортизаційна, ліцензійна і цінова політика, політика доходів і зайнятості, залучення іноземних інвестицій, а також правове поле і загальний адміністративний устрій.

Інвестиційна політика повинна розроблятися за участю всіх зацікавлених сторін і повинна бути вписана в інституційні рамки, що ґрунтуються на верховенстві права, яке будується на високих стандартах державного управління і забезпечує передбачувані, ефективні та прозорі процедури для інвесторів.

Інституційні засади інвестиційної діяльності складаються із сукупності основоположних правил та впорядкованого набору інститутів, що встановлюють правила координації інвестиційної діяльності господарюючих суб'єктів.

Інвестиції являють собою вкладення грошових, майнових та інтелектуальних цінностей у проектування і будівництво підприємств, закупівлю обладнання, технологічну модернізацію та оновлення продукції. Інвестиціям у промисловість притаманні наступні основні особливості:

-
- ❖ спрямованість на перспективні завдання щодо зростання національного багатства, формування експортного потенціалу, створення робочих місць;
 - ❖ висока питома вага будівельних робіт і обладнання у складі інвестицій;
 - ❖ висока наукоємність та інноваційність, зумовлені необхідністю придбання або створення нематеріальних активів в рамках інвестиційних проектів.

Світовий ринок інвестицій у промисловості характеризується пріоритетним інвестуванням реіндустріалізації та інноваційних процесів. Інвестиційна діяльність на більшості підприємств України обмежується аварійними і поточними ремонтами та імпортом окремих одиниць обладнання. Незалежні рейтингові агентства вважають інвестиційний клімат в Україні незадовільним.

Для системного аналізу інституційного середовища інвестиційної діяльності у промисловості законодавчі акти у цій сфері розділені на наступні групи:

- ❖ базовий закон про інвестиційну діяльність;
- ❖ закони щодо іноземного інвестування;
- ❖ законодавство щодо створення інвестиційно-орієнтованих підприємств;
- ❖ законодавство щодо фіскального регулювання інвестиційної діяльності;
- ❖ законодавство, що регулює фінансове забезпечення інвестиційних процесів;
- ❖ законодавство щодо стимулювання інвестиційної діяльності;
- ❖ законодавчі акти щодо інноваційного інвестування;
- ❖ законодавство щодо взаємозв'язку інвестування та приватизації;
- ❖ законодавство щодо управління та організації інвестиційної діяльності;
- ❖ законодавство щодо приватно-державного партнерства та форм міжнародної взаємодії в інвестиційній сфері.

На сьогодні правова система України включає велику кількість законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в інвестиційній сфері. При цьому основою нормативно-правового регулювання в зазначеній сфері є закони.

Процес формування сучасної нормативно-правової бази, яка покликана регулювати інвестиційні процеси в Україні, розпочався з моменту прийняття акта проголошення незалежності України. Сухоруков А.І. в аналітичній записці наводить результати аналізу сучасного законодавства щодо регулювання інвестиційної діяльності в Україні [9].

Базовим законом, що регулює інвестиційну діяльність в Україні, є Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII [10], який гарантує захист прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності, встановлює загальні умови та порядок державного регулювання інвестиційної діяльності. Основними недоліками цього закону є недостатнє врахування особливостей реальних інвестицій; відсутність механізму громадської апробації інвестиційних проектів у промисловості щодо їх впливу на соціальний та екологічний стан регіону; недостатній зв'язок з законодавством щодо зонування територій та містобудування. Закон «Про інвестиційну діяльність» протягом тривалого часу неодноразово доповнювався, наразі вимоги щодо регулювання інвестиційної діяльності розосереджені у багатьох законодавчих і підзаконних актах [9].

Режим іноземного інвестування регулює Господарський кодекс (ГК) України від 16.01.2003 р. № 436-IV [11]. Особливості іноземного інвестування визначені у Законі України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР [12]. Закон України «Про захист іноземних інвестицій в Україні» від 10.09.1991 р. № 1540а-XII [13] містить гарантії захисту прав іноземних інвесторів. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. № 959-XII [14] визначає форми іноземного інвестування і статус спільних підприємств. Недоліками законодавства щодо іноземних інвестицій є відсутність регламентації захисту інвесторів від некомерційних ризиків; постійні зміни в оподаткуванні зовнішньоекономічної діяльності; низька

ефективність регулювання фондового ринку; помилки валютного регулювання. Перешкодою на шляху створення спільних підприємств є недостатня розробленість податкової та амортизаційної політики щодо цих підприємств.

Правові норми щодо створення інвестиційно-орієнтованих суб'єктів господарювання містить ГК України та Цивільний кодекс (ЦК) України, від 16.01.2003 р. № 435-IV, які регулюють майнові відносини підприємств. Недоліком є неузгодженість норм цих кодексів. Зокрема, у ст. 63 ГК введено поняття змішаної форми власності, ЦК виокремлює приватну, державну і комунальну форми власності, не згадуючи про змішану [9].

Інвестиційну діяльність господарських товариств регулюють ГК України, ЦК України, Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. № 1576-XII [15]. Інвестиційна діяльність товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ) також регулюється на підставі Закону України «Про господарські товариства» і Постанови КМУ від 16.11.2011 р. № 1182 «Про затвердження модельного статуту товариства з обмеженою відповідальністю», які не враховують особливості ТОВ і товариств з додатковою відповідальністю (ТДВ). Серед правових актів цієї групи особливе місце посідає Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI [16], проте він має недоліки, зокрема, у ньому відсутній механізм притягнення до відповідальності посадових осіб акціонерного товариства (АТ) або контролюючого учасника за завдання збитків через вимивання активів і вилучення прибутку, що призводить до непрямих збитків акціонерам та зниження капіталізації АТ [9].

Розвиток інвестування промисловості залежить від законодавчого регулювання об'єднання підприємств. ГК України встановлює правові основи діяльності об'єднань підприємств (асоціацій, корпорацій, концернів, консорціумів та ін.). Важливим є також Закон України «Про холдингові компанії в Україні» від 15.03.2006 р. № 3528-IV [17]. Недоліками цього закону є відсутність у ньому: положень щодо процедури укладання засновницького договору та змісту цього договору із зазначенням компетенції органів управління корпоративними підприємствами, наслідків недотримання засновниками умов договору; положення щодо розподілу сфер впливу засновників у органах управління корпоративними підприємствами та відповідальності холдингової компанії за збитки корпоративного підприємства, що спричинені діями холдингової компанії. Закон не визначає тип АТ, у формі якого створюється холдингова компанія [9].

Інвестиційна активність у промисловості залежить від податкової системи. Реформа податкової системи має продовжуватися в напрямку фіскального стимулювання, що сприяє формуванню додаткових інвестиційних ресурсів на підприємствах. Загальні вимоги до справляння податків в Україні визначають Податковий кодекс (ПК) України від 02.12.2010 р. № 2755-VI та ГК України. Принципи податкового і митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності містить Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Закон України «Про захист іноземних інвестицій в Україні» визначає податкове середовище іноземного інвестування. Недоліками податкового законодавства в Україні є його складність та нестабільність, надмірна централізація процесу оподаткування, високі податкові ставки, що зумовлює ризики розширення «тіньового» сектору. До недоліків слід віднести відсутність диференціації податку на додану вартість (ПДВ), що не дозволяє мотивувати інвестування підприємств, які випускають продукцію з високою доданою вартістю. Досконало не використовується механізм звільнення від оподаткування частини прибутку, що спрямовується на модернізацію. ГК України не містить змістовного розділу, присвяченого основам оподаткування. Потребує раціоналізації екологічне оподаткування у напрямку мотивації інвестицій у запровадження екологобезпечних технологій [9].

Важливим елементом інституційного середовища інвестиційної діяльності є законодавство щодо фінансового забезпечення інвестицій. Закон України «Про

інвестиційну діяльність» визначає джерела фінансування інвестицій, форми їх стимулювання за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

Фінансування інвестицій з власних джерел підприємств регламентовано ГК України, ПК України, Законом України «Про концесії» від 16.07.1999 р. № 997-XIV, які регулюють використання прибутку й амортизаційних відрахувань. Амортизаційні відрахування мають бути надійним інвестиційним ресурсом, проте система амортизації в Україні не орієнтована на довгострокову концепцію оновлення основних засобів (ОЗ). Досвід свідчить, що у окремих країнах норма амортизації перевищує 100% та запроваджується амортизаційна премія, що передбачає одноразове списання на витрати частини первісної вартості ОЗ в разі використання коштів на модернізацію. В Україні амортизаційні фонди недостатні навіть для компенсації фізичного зношування ОЗ, про їх якісне оновлення взагалі не йдеться. Через недоліки контролю і скрутний стан промислових підприємств амортизаційні відрахування часто спрямовуються на поточні витрати [9].

Розвиненим в Україні є законодавство щодо залучення інвестицій через цінні папери (ЦП). ГК України визначає основи державного регулювання та посередницької діяльності у сфері випуску та обігу ЦП. Закон України «Про акціонерні товариства» визначає особливості діяльності АТ щодо поводження з ЦП. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480-IV [18] регулює діяльність фондового ринку щодо сприяння залученню інвестицій через операції з ЦП. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР [19] визначає правові засади державного регулювання обігу ЦП. Водночас, залучення інвестицій у промисловість України через інструменти фондового ринку лишається на низькому рівні. Вітчизняні ЦП характеризуються низькою дохідністю та високим рівнем ризику, що зумовлює недовіру інвесторів до залучення коштів на фондовому ринку. Законодавством не визначені вимоги щодо обов'язкового зростання власного капіталу підприємств. Відсутність обов'язкової потреби в емісії нових акцій є причиною недостатнього розвитку ринку акцій промислових підприємств [9].

Достатньо регламентованим в Україні є порядок формування інвестиційних ресурсів за рахунок позичкових коштів. ГК України регулює залучення кредитних ресурсів державними підприємствами, визначає особливості регулювання банківської діяльності у сфері кредитування. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р. № 2121-III визначає види кредитних операцій та правила кредитування. Проте, в Україні чітко не врегульовані питання формування грошово-кредитної політики; фактором, що стримує інвестиційне кредитування, є процентні ставки, які перевищують рентабельність більшості інвестиційних проектів. При кредитуванні великих проектів сума нарахованих процентів за інвестиційний період може перевищувати обсяг кредитування.

Розвиток інститутів спільного інвестування (ІСІ) передбачає Закон України «Про інститути спільного інвестування» від 05.07.2012 р. № 5080-VI [20], проте законом не передбачені можливості злиття і об'єднання корпоративних та пайових фондів, відповідно обмежуються їх можливості щодо участі у великих проектах.

Особливу роль відіграє законодавство щодо інноваційних інвестицій. ГК України визначає засади регулювання інноваційної діяльності. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011 р. № 3715-VI визначає стратегічні напрями інноваційної діяльності. Закон України «Про індустриальні парки» від 21.06.2012 р. № 5018-VI визначає особливості інвестиційної діяльності індустриальних парків, Митний кодекс України визначає пільги щодо оподаткування митом в рамках діяльності індустриальних парків. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16.07.1999 р. № 991-XIV передбачає надання цільових субсидій та кредитів для реалізації проектів технопарків.

Постанова КМУ від 31.10.2012 р., № 1014 «Деякі питання підготовки до реалізації національного проекту «Технополіс» – створення інфраструктури інноваційного розвитку та високих технологій і його складових» передбачає принцип змішаного інвестування проекту. Слід зазначити, що законодавство, що регулює інноваційні інвестиції, розосереджене, дія окремих норм призупинена. Законодавство про індустріальні парки має вдосконалюватися у частині регулювання земельних відносин під час облаштування індустріальних парків та реалізації в їх межах інвестиційних проектів; визначення статусу керуючих компаній індустріальних парків та відносин між ними і учасниками індустріальних парків [9].

Недосконалість інституційних засад інвестування в Україні опосередковано засвідчують рейтинги інвестиційного клімату. Україна представлена у наступних рейтингах інвестиційної привабливості: Індекс «Doing Business»; Індекс інвестиційної привабливості; Глобальний індекс конкурентоспроможності; Fitch Ratings; Рейтинг «Moody's Investor Services»; Індекс сприйняття корупції; Глобальний барометр корупції; Звіт про конкурентоспроможність регіонів України; Індекс економічної свободи.

Індекс «Doing Business» [21] засвідчує легкість започаткування бізнесу, отримання дозволів, реєстрації права власності та отримання кредитів, враховує захист інвесторів, режим оподаткування та зовнішньої торгівлі. Це щорічний рейтинг інвестиційної привабливості 190 країн світу, який складається Світовим банком (Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) та Міжнародна асоціація розвитку (МАР)). Звіт Doing Business складається за підсумками комплексного дослідження стану реформ в кожній країні за 10 ключовими індикаторами, які використовуються для аналізу економічних результатів і виявлення успішних реформ і оцінки їх ефективності. Індекс легкості ведення бізнесу Doing Business є важливим маркером для інвесторів при ухваленні рішення щодо інвестицій для тієї чи іншої країни світу. Так, у 2020 році Нова Зеландія очолила рейтинг інвестиційної привабливості Doing Business-2020. На другому місці у загальному рейтингу – Сінгапур, на третьому – Гонконг. Замикають топ-5 Данія та Південна Корея. Також до топ-10 увійшли США, Грузія, Велика Британія, Норвегія та Швеція.

Україна у 2020 році піднялася на 7 позицій з 71 на 64 місце серед 190 країн та розташувалася у рейтингу між Індією та Пуерто-Ріко. Наші сусіди також покращили свої позиції. Зокрема, Росія у рейтингу піднялася на 28 місце, вперше увійшовши до топ-30 країн за легкістю ведення бізнесу. Грузія посіла 7 місце, Литва – 11, Естонія – 18, Латвія – 19, Казахстан – 25, Польща – 40, Словаччина – 45, Молдова – 48, Білорусь – 49, Румунія – 55. Хоч часова позначка рейтингу і натякає на 2020-й рік, та слід розуміти, що всі показники, зафіксовані ним, розраховані станом на весну поточного року.

Інвестиційна привабливість країни – це сукупність політичних, соціальних, інституціональних, екологічних, макро- та мікроекономічних умов функціонування національної економіки, що забезпечують стабільність інвестиційної діяльності вітчизняних і зарубіжних інвесторів.

Інвестиційна привабливість держави визначається Індексом інвестиційної привабливості (International Business Compass), що його розраховує міжнародна консалтингова мережа BDO [22].

Індекс інвестиційної привабливості України на початку минулого року знизився до рівня 2016 р. та склав 2,85 бали з 5 можливих. У другій половині 2019 р. показник Індексу дещо зріс та склав 2,95 бали, максимально наблизившись до нейтрального показника 3 бали.

До «старих» проблем, як-то корупція, недовіра до судової системи, відтік робочої сили, додалася відчутна політична й економічна турбулентність, яка турбує підприємців та змушує вести бізнес в умовах невизначеності. Серед топ-проблем інвестори вже традиційно зазначили високий рівень корупції (83% респондентів критично не

задоволені станом справ), недовіру до судової системи – 77%, а також відсутність земельної реформи та тіньову економіку – по 66%.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Отже, світовий ринок інвестицій характеризується конкуренцією за реальні інвестиції, пріоритетним інвестуванням процесів реіндустріалізації і модернізації. Інвестування промисловості України перебуває у кризі, причинами якої є недосконале інституційне середовище, деіндустріалізація економіки, переважання споживчого кредитування над інвестиційним.

Інституційне середовище інвестиційної діяльності має забезпечити відродження промисловості України шляхом реалізації природних та конкурентних переваг у важливих для країни галузях. Базовий закон «Про інвестиційну діяльність» слід вдосконалювати у напрямку врахування особливостей реальних інвестицій; запровадження механізму громадської апробації інвестиційних проектів у промисловості, посилення зв'язку цього закону із законодавством щодо зонування територій.

Список літератури

1. Інноваційна стратегія українських реформ [В. М. Геєць, А. С. Гальчинський, А. К. Кінах, В. П. Семиноженко]. К.: Знання України, 2002. 336 с.
2. Данько М. Довгострокові пріоритети інноваційного розвитку економіки України в умовах глобалізації. *Стратегія економічного розвитку України: наук. зб.* К.: КНЕУ, 2001. Вип. 5 334 с.
3. Жаліло Л.А. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика: монографія. К.: НІСД, 2003. 368 с.
4. Мартиненко В. Формування державного механізму управління інвестиційним процесом в Україні: проблеми невизначеності та методи їх зняття. *Економіка України*. 2004. №8. С. 50–56.
5. Музиченко А.С. Державне регулювання інвестиційної діяльності. К.: Наук. світ, 2001. 345 с.
6. Крупка М. І. Фінансово-кредитний механізм інноваційного розвитку економіки України. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2001. 608 с.
7. Санто Б. Инновация как средство экономического развития; пер. с венг. общ. ред. и вступ. ст. Б. В. Сазонова. М.: Прогресс, 1990. 296 с.
8. Уткін О.Ф., Паче А.М. Цілі і принципи державного регулювання інвестиційної діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2004. №5. С. 15–19.
9. Сухоруков А.І. Інституційні засади розвитку інвестиційної діяльності у промисловості України: аналітична записка. Київ : Національний інститут стратегічних досліджень URL: <http://old2.niss.gov.ua/articles/1577/>
10. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
11. Господарський кодекс (ГК) України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
12. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
13. Про захист іноземних інвестицій в Україні: Закон України від 10.09.1991 р. № 1540а-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12>
14. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
15. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

-
16. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
 17. Про холдингові компанії в Україні : Закон України від 15.03.2006 р. № 3528-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3528-15>
 18. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
 19. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>
 20. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 р. № 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>
 21. Doing Business-2020. Завдяки чому Україна піднялася в рейтингу на 64 сходинку. Видавництво: Українська правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/10/24/652929/>
 22. Індекс інвестиційної привабливості України. Fin Post. URL: <http://finpost.com.ua/news/15598>

References

1. Geets, V. M. (2002). *Innovatsiyina stratehiya ukrayins'kykh reform*. [Innovative strategy of Ukrainian reforms]. Znannya Ukrayiny. Kyiv. Ukraine.
2. Dan'ko, M. (2003). *Dovhostrokovyi priorytety innovatsiynoho rozvytku ekonomiky Ukrayiny v umovakh hlobalizatsiyi*. [Long-term priorities of innovative development of Ukraine's economy in the context of globalization]. *Stratehiya ekonomichnoho rozvytku Ukrayiny: nauk. Zb. KNEU*. Kyiv. Ukraine.
3. Zhalilo, L. A. (2003). *Ekonomichna stratehiya derzhavy: teoriya, metodolohiya, praktyka*. [Economic strategy of the state: theory, methodology, practice]. NISD. Kyiv. Ukraine.
4. Martynenko, V. (2004). «Formation of the state mechanism of investment process management in Ukraine: problems of uncertainty and methods of their removal». *Ekonomika Ukrayiny*. no. 8, pp. 50–56.
5. Muzychenko, A. S. (2001). *Derzhavne rehulyuvannya investytsiynoyi diyal'nosti*. [State regulation of investment activity]. Nauk. Svit. Kyiv. Ukraine.
6. Krupka, M. I. (2001). *Finansovo-kredytyny mekhanizm innovatsiynoho rozvytku ekonomiky Ukrayiny*. [Financial and credit mechanism of innovative development of the economy of Ukraine]. Vydavnychy tsestr L'vivs'koho natsional'noho universytetu imeni Ivana Franka. L'viv. Ukraine.
7. Santo, B. (1990). *Innovatsiya kak sredstvo ekonomicheskogo razvitiya*. [Innovation as a means of economic development]. Translated by and in Sazonova, B. V. Progress. Moscow. Russia.
8. Utkin, O. F. and Pache, A. M. (2004). «Goals and principles of state regulation of investment activity». *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. no. 5. pp. 15-19.
9. Sukhorukov, A. I. (2016). *Instytutsiyni zasady rozvytku investytsiynoyi diyal'nosti u promyslovosti Ukrayiny* [Institutional bases of development of investment activity in the industry of Ukraine]. Natsional'nyy instytut stratehichnykh doslidzhen'. Kyiv. Ukraine. Available at: <http://old2.niss.gov.ua/articles/1577/>
10. Pro investytsiynu diyal'nist'. Zakon Ukrayiny. (1991). [On investment activity. Law of Ukraine]. No. 1560-XII dated September 18, 1991. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
11. Hospodars'kyy kodeks (HK). (2003). [Economic Code (CC)]. No. № 436-IV dated January 16, 2003. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

-
12. Pro rezhym inozemnoho investuvannya. Zakon Ukrayiny. (1996). [On the regime of foreign investment: Law of Ukraine]. No. 93/96-VR dated March 19, 1996. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
 13. Pro zakhyst inozemnykh investytsiy v Ukrayini. Zakon Ukrayiny. (1991). [On protection of foreign investments in Ukraine: Law of Ukraine]. No. 1540a-XII dated September 10, 1991. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12>
 14. Pro zovnishn'oekonomichnu diyal'nist'. Zakon Ukrayiny. (1991). [On foreign economic activity: Law of Ukraine]. No. 959-XII dated April 16, 1991. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
 15. Pro hospodars'ki tovarystva. Zakon Ukrayiny. (1991). [On business associations: Law of Ukraine]. No. 1576-XII dated September 19, 1991. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
 16. Pro aktsionerni tovarystva. Zakon Ukrayiny. (2008). [On Joint Stock Companies: Law of Ukraine]. No. 514-VI dated September 17, 2008. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
 17. Pro kholdynhovi kompaniyi v Ukrayini. Zakon Ukrayiny. (2006). [On holding companies in Ukraine: Law of Ukraine]. No. 3528-IV dated March 15, 2006. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3528-15>
 18. Pro tsinni papery ta fondovyy rynok. Zakon Ukrayiny. (2006). [On securities and stock market: Law of Ukraine]. No. 3480-IV dated February 23, 2006. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3528-15>
 19. Pro derzhavne rehulyuvannya rynku tsinnykh paperiv v Ukrayini. Zakon Ukrayiny. (1996). [On state regulation of the securities market in Ukraine: Law of Ukraine]. No. 448/96-VR dated October 30, 1996. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>
 20. Pro instytuty spil'noho investuvannya. Zakon Ukrayiny. (2012). [On mutual investment institutions: Law of Ukraine]. No. 5080-VI dated 05.07.2012. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>
 21. Doing Business-2020. Zavdyaky chomu Ukrayina pidnyalasya v reytnyhu na 64 skhodyнку. [Due to which Ukraine rose to 64th in the ranking]. Vydavnytstvo: Ukrayins'ka Pravda. Available at: <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/10/24/652929/>
 22. Indeks investytsiynoyi pryvablyvosti Ukrayiny [Index of investment attractiveness of Ukraine]. Fin Post. Веб-сайт. Available at: <http://finpost.com.ua/news/15598>

Стаття надійшла до редакції 05.07.2020 р.